

Informacija o upućivanju humanitarne pomoći Avganistanu

U periodu između 2001. i 2021. godine, NATO je nakon terorističkih napada na Sjedinjene Američke Države bio angažovan u Avganistanu. Angažman je bio usmjeren na pružanje podrške dugoročnoj stabilnosti i sigurnosti ovoj zemlji, a Crna Gora je zajedno sa svojim međunarodnim partnerima, pružala podršku radi ostvarivanja pomenutog cilja.

Nakon preuzimanja vlasti od strane talibana, Avganistan se danas suočava s humanitarnom krizom. Pandemija COVID-19 dovela je zdravstveni sistem pod ozbiljan pritisak, a ekonomija je teško pogođena zbog čega je mnogim Avganistancima potrebna hitna humanitarna pomoć koja se, početkom zime, može samo pogoršati.

Imajući to u vidu, **u sklopu sastanka UN–a na visokom nivou o humanitarnoj situaciji u Avganistanu koji je održan 13. septembra 2021. godine, na kojem je učestvovao ministar vanjskih poslova Đorđe Radulović**, generalni sekretar UN-a Antonio Gutereš je zatražio više od 600 miliona dolara pomoći do kraja ove godine za Avganistan. Naglasio je da postoji opravdana zabrinutost da bi humanitarna kriza, uslijed nestabilnosti nakon preuzimanja vlasti od strane talibana i odlaska SAD i NATO trupa iz zemlje, dodatno mogla da bude pogoršana zbog vremenskih neprilika. Ponovio da su „nedavni događaji“ povećali ranjivost Avganistanaca, kao i da jaka suša ugrožava predstojeću žetvu, a da je glad sve veća zbog čega će Svjetski program za hranu UN-a koristiti veći dio sredstava koji bude skupljen.

Učestvujući na sastanku, ministar vanjskih poslova Đorđe Radulović je istakao da se, nakon nedavnih tragičnih dešavanja, Crna Gora pridružuje ostalim saveznicama u ocjeni da narod Avganistana zaslužuje da živi u sigurnom i bezbjednom okruženju sa zagarantovanim osnovnim pravima, a da vlast u Avganistanu mora poštovati obaveze koje proističu iz međunarodnog prava, uključujući i ljudska i humanitarna prava. Naglasak je na poštovanju prava i sloboda svih, a naročito žena, djece i manjina, te na pružanju osnovnih usluga i osiguranju da Avganistan nikada više ne postane utočište teroristima. Imajući u vidu tešku humanitarnu situaciju, kao i većina država, na sastanku se **Crna Gora obavezala da će dati finansijski doprinos UN-u za prevazilaženje humanitarne situacije u Avganistanu i pridružila se pozivima da se garantuje bezbjednost humanitarnih agencija i njihovog osoblja u Avganistanu kako bi pomogli onima kojima je to najpotrebnije.**

Crna Gora je, kao kredibilna i odgovorna članica UN-a i NATO-a, od 2010. godine učestvovala u misijama NATO-a u Avganistanu kako bi doprinijela miru i bezbjednosti. Učešće Vojske Crne Gore je bilo najprije u okviru ISAF, a zatim RSM misije. Crna Gora je 16. septembra 2020. okončala svoj angažman u ovoj misiji povratkom XII kontingenta od 32 pripadnika Vojske Crne Gore.

Crna Gora je, takođe, finansijski podržavala održivost Avganistanskih snaga bezbjednosti (ANDSF) sa po 400.000 dolara na godišnjem nivou (u periodu 2015-2017, kao i u periodu od 2017-2020) u okviru Povjerilačkog fonda za Nacionalnu Vojsku Avganistana (ANA TF). **Zaključkom Vlade od 6. jula 2018. godine (84. sjednica Vlade, INT), Crna Gora se obavezala, kao i ostale saveznice da će uplaćivati doprinos od 400 000 dolara na godišnjem nivou do 2024. godine. Kako je nakon novonastale situacije u Avganistanu, NATO suspendovao dalju**

podršku Avganistanu, iznos od 400 000 dolara koji je bio planiran budžetom Ministarstva vanjskih poslova neće biti uplaćen NATO-u za ovu godinu.

Crna Gora nedvosmisleno potvrđuje posvećenost aktivnom učešću u globalnim odgovorima na humanitarnom planu i izražava spremnost da se kao zemlja donator uključuje u suzbijanje humanitarnih kriza u svijetu, potvrđujući u kontinuitetu da je kredibilan i pouzdan partner međunarodnoj zajednici.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo vanjskih poslova predlaže da novčana sredstva u iznosu od 100.000,00 dolara bude upućen UN-u kao doprinos Crne Gore za prevazilaženje teške humanitarne situacije u Avganistanu. Na ovaj način Crna Gora pruža podršku naporima UN-a i potvrđuje da je odgovorna članica koja, shodno svojim kapacitetima, doprinosi miru i bezbjednosti u svijetu.